

Haec obiectio minime vera est, generat enim Empedocles elementa alterum ex altero, haec enim sua sunt:²

*Terra autem his aequalis insinuavit se maxime
Vulcano et imbri et aetheri omnia collustranti
5 Veneris incitata libidine perfectis in pratis. Et clarius:³
Et corrumpuntur in se invicem et augentur in parte fati.
Ipsa enim eadem sunt per se invicem vero currentia
Gignuntur homines et aliorum populi animorum.*

Qua re nihil apertius dici potuit. Non ergo Empedocles sibi et
10 rebus contradicit, tota ergo ruit eius capitis incusatio et ea etiam
tota, quae totis 2. libri capitibus 6. et 7. est instituta. Cognovit enim
Empedocles elementorum in se invicem generationem, non qui-
dem apparentem, ut 1. De elementis illi adscribitur, sed veram. Ac
15 si eius scripta omnia superessent, videremus forte ab eo motum
elementis naturalem assignatum, quod Aristoteles ibidem negat,
appareretque an vera illi obiiciuntur de gravi ac levi.

Sed ea quae aliquo modo possumus, persequamur. 1. De ani-
ma capite 2. scribit:ⁱ ὅσοι δ' ἐπὶ τὸ γινώσκειν καὶ τὸ αἰσθάνεσθαι
τῶν ὄντων, οὗτοι δὲ [δὴ] λέγουσι τὴν ψυχὴν τὰς ἀρχάς, οἱ
20 μὲν πλείους ποιοῦντες τὰς ἀρχάς, οἱ δὲ μίαν ταύτην, ὥσπερ
Ἐμπεδοκλῆς μὲν ἐκ τῶν στοιχείων πάντων, εἶναι δ' {δὲ καὶ}
ἕκαστον ψυχὴν τούτων, οὕτως λέγων:⁴

*Terra quidem terram cernimus, aqua vero aquam
Aethere vero aethera divum, sed igne ignem exitiosum.
25 [302] Amore vero amorem odiumque odio luctuoso.*

² ἢ δὲ χθῶν τούτοισιν ἴση συνέκυρσε μάλιστα // Ἡφαίστω τ'
ὄμβρω τε καὶ αἰθέρι παμφανόωντι // Κύπριδος ὀρμισθειῖσα [ὀρμηθειῖσα]
τελείοις ἐν λιμένεσσι; [EMP.Fragm. 98.7 – 9]

³ καὶ φθίνει εἰς ἀλλήλα καὶ αὐξεται ἐν μέρει αἴσης. // αὐτὰ γὰρ ἔστιν
[ἔστί γε] ταῦτα, δι' ἀλλήλων δὲ θέοντα [δέοντα] // γίνονται ἀνθρωποί
τε καὶ ἄλλων ἔθνεα θηρῶν [κηρῶν]. [EMP.Fragm. 26.4 – 6]

⁴ γαίη μὲν γὰρ γαῖαν ὀπώπαμεν, ὕδατι δ' ὕδωρ, αἰθέρι δ' αἰθέρα
δίαν, ἀτὰρ πυρὶ πῦρ ἀϊδηλον, στοργῇ δὲ στοργὴν, νεῖκος δὲ τε νεΐκει
λυγρῶ [ARIST. de An. 404b.13 – 15]

ⁱ Prvi odlomak grčkoga teksta nije preveden na latinski, usp. ARIST.
de An. 404b.8 – 12.